

دانشگاه علوم پزشکی تبریز
دانشکده بهداشت و تغذیه

طرح درس : آموزش بهداشت مدارس و ارتقای سلامت

کد درس : ۱۴ پیش نیاز: ندارد
فراگیران : دانشجویان رشته آموزش بهداشت
روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ۱۳۰۰-۱۲-۱۰
مدت هر جلسه: ۲ ساعت و نیم

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد (۱/۵ نظری، ۵/ عملی) مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد
مدرس دکتر حسین مطلبی
محل برگزاری: اتاق کنفرانس گروه بهداشت عمومی و مدیریت
شماره تماس دانشکده/گروه: ۰۴۱۱-۳۳۵۷۵۸۰

اهداف کلی: آشناسان فراگیران با

- ۱- اهمیت، اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس
- ۲- اصول خدمات بهداشتی مدارس
- ۳- مهارتهای زندگی
- ۴- مبانی ارتقاء سلامت در مدارس
- ۵- اصول تغذیه و رفتارهای غذایی
- ۶- بهداشت محیط مدارس
- ۷- ایمنی و روشهای پیشگیری از حوادث
- ۸- نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان ، والدین و کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس
- ۹- دشواریها و بیماریهای شایع در دانش آموزان

شماره	اهداف کلی	اهداف اختصاصی	حیطه هدف	شیوه تدریس و رسانه آموزشی
۱	آشنایی دانشجویان با: اهمیت، اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس مبانی ارتقاء سلامت در مدارس	در پایان این جلسه، با توجه به مطالب ارائه شده، از دانشجو انتظار می رود: ۱- سابقه بهداشت مدارس در ایران را بداند، ۲- اهداف بهداشت مدارس را تبیین کند، ۳- مفهوم ارتقای سلامت را بداند، ۴- اولویتهای بهداشتی در کشورهای جهان سوم را توضیح دهد.	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۲	اصول خدمات بهداشتی مدارس	۱- مفهوم مدرسه سلامت محور را بداند، ۲- پنج جزء برنامه بهداشتی در مدارس را نام ببرد، ۳- نقش آموزش بهداشت در برنامه های ارتقاء سلامت را توضیح دهد.	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۳	مهارتهای زندگی (۱)	۱- نقش فراشناخت و یادگیری مهارتهای زندگی را بداند، ۲- روشهای موثر ابراز وجود را با مثالهای کاربردی تشریح نماید، ۳- اساس مسولیت پذیری را بداند، ۴- روشهای موثر ابراز صحیح عصبانیت در کودکان را بداند.	شناختی عاطفی روائی حرکتی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۴	مهارتهای زندگی (۲)	۱- روشهای مثبت اندیشی را بداند، ۲- روشهای کلیدی کسب مهارت در برقراری ارتباط مؤثر را توضیح دهد، ۳- مهارت های سازگاری با دیگران را توضیح دهد، ۴- موارد کاربرد مهارت های زندگی را نام ببرد.	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت

۵	اصول تغذیه و رفتارهای غذایی	<p>۱- نیازهای غذایی دانش آموزان را در سنین مختلف بداند،</p> <p>۲- رفتارهای غلط غذایی را بشناسد،</p> <p>۳- نقش تغذیه را در ارتقاء بهداشت جسم و روان توضیح دهد،</p> <p>۴- نقش رسانه های ارتباط جمعی را در شکل گیری عادات غذایی تبیین نماید،</p> <p>۵- روشهای موثر برای ارائه غذاهای سالم در مدارس را بداند.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۶	ایمنی و روشهای پیشگیری از حوادث	<p>۱- محللهای وقوع حوادث را بداند،</p> <p>۲- اقدامات پیشگیرانه در مدرسه را توضیح دهد،</p> <p>۳- اقدامات پیشگیرانه در منزل را تبیین نماید،</p> <p>۴- اقدامات پیشگیرانه در جاده را بداند.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۷	بهداشت محیط مدارس (۱)	<p>۱- اصول بهداشت محیط در مدارس را بیان نماید،</p> <p>۲- آیین نامه بهداشت محیط مدارس را بداند،</p> <p>۳- بهداشت محیط زیست را تعریف نماید،</p> <p>۴- اصول ارگونومی در مدارس را بداند.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۸	بهداشت محیط مدارس (۲)	<p>۱- تسهیلات بهداشتی در مدرسه را ارزیابی کند،</p> <p>۲- اقدامات بهداشتی مناسب در اطراف مدرسه را تبیین نماید،</p> <p>۳- بهداشت و سلامتی کارکنان را ارزیابی کند،</p> <p>۴- استانداردهای صدا و نور را در مدارس بداند.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۹	امتحان میان ترم			
۱۰	نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان در خدمات بهداشت مدارس	<p>۱- مفهوم همسالی را بیان نماید،</p> <p>۲- فلسفه یادگیری فرد از همسالان خود را بداند،</p> <p>۳- ویژگیهای همسال آموزش دهنده را نام ببرد،</p> <p>۴- معیارها و فرایند انتخاب همسال آموزش دهنده را بداند،</p> <p>۵- مشخصات آموزشی یاری کودک به کودک را نام ببرد،</p> <p>۶- نقشهای همسال آموزش دهنده را توضیح دهد.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۱۱	نقش و اهمیت مشارکت والدین در خدمات بهداشت مدارس	<p>۱- مفهوم مشارکت در برنامه های بهداشتی را بداند،</p> <p>۲- روشهای برقراری ارتباط موثر با والدین را توضیح دهد،</p> <p>۳- روشهای جلب مشارکت والدین در برنامه های بهداشت مدارس را بیان نماید.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۱۲	نقش و اهمیت مشارکت کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس	<p>۱- مفهوم مدرسه سلامت محور را تبیین نماید،</p> <p>۲- استراتژیهای معلم سلامت محور را بیان نماید،</p> <p>۳- روشهای ادغام مفاهیم بهداشتی را در درس دانش آموزان بداند،</p> <p>۴- روشهای سازماندهی کارکنان به عنوان منابع در مدرسه را توضیح دهد.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۱۳	بیماریهای شایع در دانش آموزان (۱)	<p>۱- اختلالات شایع رفتاری و اجتماعی در دانش آموزان را بداند،</p> <p>۲- روشهای پیشگیری از اعتیاد را تبیین نماید،</p> <p>۳- اصول مراقبت از بیماریهای غیر واگیر را تشریح نماید،</p> <p>۳- راهکارهای مراقبتی از دانش آموزان در معرض خطر را توضیح دهد.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۱۴	بیماریهای شایع در دانش آموزان (۲)	<p>۱- اهمیت روشهای زندگی سالم را بداند،</p> <p>۲- روشهای مراقبت از بیماریهای ایدز و هیپاتیت را بیان نماید،</p> <p>۳- روشهای پیشگیری از اختلالات تغذیه ای را توضیح دهد،</p> <p>۴- اصول روتین ارزشیابی سلامت دانش آموزان را بداند.</p>	شناختی عاطفی	سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۱۵	کار عملی: طراحی یک موضوع بهداشت مدارس		شناختی عاطفی روانی حرکتی	نمایش عملی ، سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت
۱۶	کار عملی: برنامه ریزی یک موضوع بهداشت مدارس		شناختی عاطفی روانی حرکتی	نمایش عملی، سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت

نمایش عملی سخنرانی و بحث گروهی با استفاده از اسلاید و اینترنت	شناختی عاطفی روایی حرکتی	کار عملی: اجرا و گزارش یک موضوع بهداشت مدارس	۱۷
امتحان پایان ترم			۱۸

روش آموزش:

شیوه آموزش دانشجو محور بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده و اینترنت به صورت مشارکتی، کار گروهی ، بحث جمعی و پرسش و پاسخ اداره خواهد شد.

روش ارزشیابی دانشجو :

۱- فعالیت کلاسی، کار عملی و حضور و غیاب ۸ نمره

۲- امتحان پایان ترم ۱۲

منابع اصلی :

- ۱- موسسه کودک به کودک با همکاری صندوق کودکان سازمان ملل متحد. " ارتقای بهداشت در مدارس ". ترجمه مزده سعیدی نژاد و همکاران. وزارت آموزش و پرورش، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: تهران ۱۳۸۰
- ۲- یانگ، بوری و سوزان درستن. "آموزش بهداشت برای بچه ها در خانه و مدارس ". ترجمه سعید پارسی نیا، انتشارات نشر جوان: تهران
- ۳- امیر خانی و همکاران. "آموزش همسالان متکی بر شواهد"، تهران ۱۳۸۷
- ۴- فتحعلی لواسانی ، فهیمه . "مهارتهایی برای زندگی". سازمان بهزیستی کشور و وزارت آموزش و پرورش: تهران ۱۳۸۲
- ۵- ایلینگورث، رونالد س. "کودک و مدرسه". ترجمه شکوه نوایی نژاد. انتشارات رشد، تهران ۱۳۷۱
- ۶- پارک، جی.ای و ک. پارک. "درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی" ترجمه حسین شجاعی تهرانی. انتشارات سماط، تهران ۱۳۸۷
- ۵- سایر منابع موجود در اینترنت با توجه به نیاز فراگیران

انتظارات از دانشجویان محترم :

انتظار می رود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را مرور کرده و در گروه های کاری و در بحث ها مشارکت فعال داشته باشند، چرا که آمادگی قبلی منجر به یادگیری عمیق تر و مشارکت بهتر دانشجویان در کلاس خواهد گردید.

انتظار داریم دانشجویان مطابق برنامه توافق شده در کلاس و برنامه اجرایی مندرج در طرح درس، به صورت موثر در کارهای تیمی مشارکت داشته، نقش های مختلف در یک تیم موثر را در عمل تمرین کنند و نتیجه فعالیت ها و بحث های انجام گرفته در گروه را توسط گزارشگر گروه ارائه دهند.

* مجموعه فعالیت‌های فرهنگی - تربیتی و اجتماعی

به مجموعه فعالیت‌هایی اطلاق می‌گردد که موبد آ می‌تواند علم و اخلاق اسلامی و مبتنی بر تقویت باورهای اعتقادی - مذهبی و ملی منطبق با قانون اساسی و ارزشهای انقلاب اسلامی است. برای نیل به این منظور، هر هفته به مدت ۱۵ دقیقه از وقت کلاس به موضوعات مرتبط با این مجموعه اختصاص خواهد یافت.